

TELEGRAFUL ROMÂN.

Apare Marția, Joia și Sâmbăta.

ABONAMENTUL

Pentru Sibiu pe an 7 fl., 6 luni 3 fl. 50 cr., 3 luni 1 fl. 75 cr.

Pentru monarhie pe an 8 fl., 6 luni 4 fl., 3 luni 2 fl.

Pentru străinătate pe an 12 fl., 6 luni 6 fl., 3 luni 3 fl.

Pentru abonamente și inserțiuni a se adresa la:

Administrațiunea tipografiei archidiecezane Sibiu, strada Măcelarilor 47.

Correspondențele sînt a se adresa la:

Redacțiunea „Telegrafului Român”, strada Măcelarilor Nr. 43.

Epistole nefrancate se refuză. — Articuli nepublicați nu se înapoiază.

INSERȚIUNILE:

Pentru odată 7 cr., — de două ori 12 cr., — de trei ori

15 cr. rëndul cu litere garmond — și timbru de 30 cr. pentru

fie-care publicare.

Sibiu 26 Februarie.

Sîntem în plăcuta pozițiune de a pute comunica în text autentic românesc reprezentatiunea bisericii gr. române din Metropolia noastră, în Cîntărea dietei Ungariei de Preasînțitul Archiepp și Metropolit.

Prin aceasta împlinim o dorință justă a publicului nostru, care a așteptat această comunicare, și care va fi în stare ași face o judecată dreaptă despre acest pas, și care în urmă credem că va rectifica unele păreri ivite pe ici pe colea, până când publicul era avisat numai la estrase (din reprezentațiune) de prin foile străine.

Din partene dorim ca pasul acesta să fie încununat de un succes mai bun, de cum au fost pașii făcuți în cauza introducerei limbii maghiare în scoalele populare.

Reprezentatiunea

înaintată casei reprezentanților Ungariei de Escl. Sa Preasînțitul Archiepp și Metropolit Miron Romanul în numele bisericii greco-orientale române din Transilvania și Ungaria.

Nr. 19. M.

Preaonorabilă casă reprezentativă!

Biserica greco-orientală română din Ungaria și Transilvania, carea între impregiurări vitrige a fost espusă seculi întregi la grele suferințe, îndată ce din părintesca îngrijire a preainaltei case domnitore și din bunăvoința legislațiunei fu primită în rëndul bisericilor și confesiunilor libere și egal îndreptățite din patriă, — conform sublimiei sale misiuni și luat între primele sale îngrijiri: a îmbrățișia în propia sa sferă de activitate educațiunea poporului, și a inlesni după putință credințioșilor sei, cari nisuesc la cultură mai înaltă, calea către sciințe.

Pe când de o parte biserica acesta privesce cu bucurie sufletescă și cu încordat dor de progres la rezultatele produse pe terenul cultural, cari în proporțiune cu mărginitele ei poteri materiali se pot dice că sunt îndestuitoare: pe atunci de altă parte vine deprimătoare pentru credințioșii acestei biserici și stârnesce și în autoritățile ei superiori îngrijiri îndreptățite cea impregiurare, că regimul statului a asternut preaonorabilei case reprezentative un astfel de proiect pentru regularea instrucțiunei la gimnasia și la școlele reali, care tinde a scribi în mod simțitoriu autonomia bisericii greco-orientale române, — baza esistenței sale, — și a lăsa în mare parte desconsiderate interesele culturale ale acestei biserici.

Când în urma reclamelor înteițite din partea tuturor eparchielor, mi ieu voia din pozițiunea mea oficială a presenta preaonorabilei case reprezentative îngrijirile acestea ale bisericii greco-orientale române, fac mai înainte, pentru a marca pozițiunea bisericii mele, cea observare: că biserica greco-orientală română, după desvoltarea ei canonică și după dispozițiunile clare ale legilor cardinali

ce sunt în vigoare, cuprinde loc în rëndul bisericilor autonome din patriă, și ca atare este îndreptățită între marginile legilor țerii a conduce și regula independent afacerile sale nunumai celea strins bisericesci, ci totodată și celea scolastice și fundaționali, și a le administra și direge acelea independent prin organele sale proprii, rămîind neatins dreptul de suprema inspecțiune al statului.

Biserica greco-orientală română, sciind că chiămarea legislațiunei nu este a restringe séu chiar a detrage drepturile date și asecurate prin lege, ci mai vertos a le estinde tot mai tare, conform justelor pretensiuni ce se desvoltă, — esperiează cu nedumerire îndreptățită: că mai ales pe terenul instrucțiunei publice s'au introdus deja astfel de instituțiuni regnicolari, cari cu abatere dela legile cardinali făcute pentru asecurarea confesiunilor și a naționalităților din patriă, s'gduie autonomia bisericii și în vieția practică înapoiează interesele ei culturale; ér în amintitul proiect de lege vede un pașiu nou în acea direcțiune, carea resturnend în celea din urmă cu totul autonomia bisericescă, pôte periclită chiar și esistența bisericii ineseși.

Conscia de pozițiunea sa autonomă și de drepturile ei ce curg din acea, biserica greco-orientală română organizată în mod legal pe basa principului de naționalitate, nu pôte fi îndiferentă, decă credințioșii sei invată și se cultivesc în astfel de institute, unde spiritul religios nu se respândesc în direcțiunea și mesura recerută, séu unde consciința națională — baza întregului nostru organism, — nu se cultivă de ajuns; ba din contră, biserica acesta chiar pentru acea caută cu îngrijire specială a și ridică scoli populare și institute superioari cu propriul seu caracter confesional, și cele esistente a și le instruă în mod corespunțitoriu: pentru că lipsa acestora din punct de vedere al intereselor ei confesionali și în parte al celor naționali, nu o pot suplini deajuns nici institutele de stat, nici celea de alte confesiuni.

Dar precum de o parte biserica greco-orientală română ține mult la interesele religioase și naționali ale credințioșilor sei: chiar așa de altă parte și îndreptă totdeuna îngrijirea într'acolo, ca atinsele interese vitale ale sale să le țină în cea mai strênsă legătură cu interesele statului, și în special să înrădăceze adenc în inimile tinerimei sale studiöse patriotisumul — suprema virtute cetățenescă — dorind astfel a cresce statului cetățeni credințioși și folositori. Așa dar alipirea firmă a autorităților și a credințioșilor bisericii greco-orientale române către religiunea și naționalitatea lor, și îngrijirea lor din adins de acestea, nu poate fi excepționată din punctul de vedere al intereselor de stat și anume al patriotisumul, fără numai decă s'ar ridică la valoare ca principiu de stat teoria: că într'un stat presce tot nu este permis a se suferi mai multe religiuni séu mai multe naționalități; cea ce înse la noi, între specialele noastre relațiuni, nu se pôte sustine.

Durere! când amintitul proiect de lege vrea cumva să smulgă din mâinile confesiunilor autonome instrucțiunea școlelor medii; când pentru limba maghiară, ca limbă oficială a statului, vrea să ocupe teren la toate institutele de învățământ preste marginile îndreptățirii și cu restringerea celor-lalte limbi ale patriei, și când acela vrea să estindă dreptul de dispunere al regimului, aprôpe nemărginit, și asupra școlelor medii confesionali: se vede, că prin acestea proiectul voiesce să facă servite nu chiar desvoltării în direcțiunea naturală a populațiunei din patriă de diferite religiuni și naționalități, nici intereselor ei pentru o cultură temeinică: ci mai vertos acelu fatal curent politic, care puredind din o cuprindere greșită a relațiunilor și a intereselor vitali ale patriei, și a luat de scop magiarisarea popórelor nemagiare din patriă.

Adeverat, că proiectul din cestiune tinde a regula trebile instrucțiunei pentru tôte confesiunile în uniformitate, și abstrăgênd dela o mică escepțiune, nu face osebite între confesiunile din patriă cunoscute după naționalitatea lor de magiare séu nemagiare, cea ce la aparință trece de argument în contra cuprinderii de mai sus; ei! dar chiar acest colorit, adecă conservarea egalității de drept a confesiunilor, face să apară și mai bine punctul cardinal al proiectului, care combinând tôte, se vede pus pe acea: ca magiarisarea compatrioților de naționalitate nemagiară să se ducă în deplinire fie chiar și cu prețitul autonomiei tuturor confesiunilor, supunend pe credințioșii bisericilor de naționalitate nemagiară la un astfel de sistem de instrucțiune publică, care se-i sillescă a și neglige propria lor limbă maternă și prin acesta se-i tragă în calea maghiarisarii, pe când în cele-lalte e trêba regimului, a aplică față de singuraticile confesiuni, după propriile sale vederi, gradurile de rigore séu de favor, ce i stau în putere.

Cumcă tótă intențiunea proiectului de lege din cestiune se unesc în acest punct de mănecare, se vede apriat din dispozițiunile cuprinse în același, după cari mai înainte în tôte gimnasiile și școlele reali de stat, ce se vor înființa de nou, limba de propunere nu pôte fi alta, de cât numai cea magiară (§. 39), apoi limba singuraticelor ținuturi, decă ea nu e cea magiară, la tôte gimnasiile și școlele reali, prin urmare și la celea confesionali se pôte propune numai ca studiu estraordinariu, ascultătorilor benevoli, și încă astfel, că corpul profesoral pôte eventual opri pre singuraticii interesați dela învețarea ei (§§. 9. 78), fiind ministrului rezervat a statori dimensiunea studiilor obligate eventual așa, ca propunerea sistematică a limbelor provinciali să devină imposibilă (§. 77); pe când legea cardinală despre egala îndreptățire a naționalităților, anume Art. XLIV. §. 17 și 18 din 1868. asecură limbilor nemagiare din patriă un teren mai larg de cultivare și pune deosebi în vedere îngrijirea statului, ca „cetățenii patriei, de ori-ce naționalitate, cari conlocuiesc în masse mai mari, să se pôte cultiva în apropierea ținu-

tului locuit de ei, în limba lor maternă, până acolo, unde se începe cultura mai înaltă academică.“

O trăsură caracteristică a atinsului proiect de lege este: că el pune cumva sub pază polițială tótă mișcarea confesiunilor în trebile scolari, prin ce voiesce a inarticula în legile patriei neîncrederea esprimată pe față în motivarea ministerială către cei de naționalitate nemagiară; pe când confesiunile, și între acestea și biserica greco-orientală română precum au făcut în trecut mari servite țerii prin îngrijirea școlelor sale, așa și în viitoriu tót numai statului voiesc în urma urmelor a sacră întreg rezultatul interesării și al ostenelelor sale sumpțioase în partea învățământului; așa dar neîncrederea ce respiră din acest proiect de lege, și ținerea în acest mod a confesiunilor de naționalitate nemagiară sub ochi polițiali, decă pondul principal nu se pune pe magiarisare, nu numai că nu are temei, ci fiindcă neîncrederea după natura ei produce neîncredere reciprocă, pôte fi și stricăcioasă pentru interesele mai înalte ale statului, mai vertos între referințele politice de astăzi, nu de tot consolidate, după a cărora compunire matură ar trebui să se cultive cu totadinsul în sinul popórelor patriei de diferite religiuni și naționalități, alipirea consciă către statul bine compact, adecă patriotismul, prin respectarea tuturor pretensivnilor juste și ecuitabili.

Astfel de neîncredere s'a esprimat deja față de biserica greco-orientală română și prin acea, că pe când la compunerea acestui proiect de lege și mai apoi la petractarea lui începută deja în subcomisiunea de instrucțiune publică a casei reprezentative, celealalte biserici, învitate deadreptul spre acest scop, au potut încurge, respective încurg în faptă prin reprezentanții și bărbații lor de specialitate: pe atunci biserica greco-orientală română din patriă, carea numeră aprôpe două milioane de suflete, neamintind pre cea sêrbească, la pregătirile acestui obiect însemnat și de mare importanță s'a delăturat cu totul. Nu voesc a privi acesta ca o espresiune de ură séu chiar de disprețiu. însă la tótă întemplantarea acesta e o astfel de procedură, carea nici cu egala îndreptățire de stat a confesiunilor, nici cu relațiunile proprie ale bisericii greco-orientale române, dar nici cu tactul bun nu se pôte motiva.

Biserica greco-orientală română, privind trêba învățământului din punctul de vedere al statului, nu pôte avé și nici nu are nimic încontră, ca legislațiunea să determine minimul studiilor obligate, cari să se propună în școlele medie, și preste tot să indegeteze esența instrucțiunei publice; de asemene nu are nimic încontră nici la acea, ca regimul statului, în puterea dreptului de supremă inspecțiune, să controleze în mod convenabil poziției confesiunilor, întocmirea corespunțitoare a institutelor de învățământ confesionali, precum și rezultatele învățământului; când însă proiectul de lege din cestiune intenționează a transpune în competența regimului de stat par-

tea cea mai mare din acele drepturi și agende în sfera școlilor medii, cari până acum le exercita, respective le prevedea independent însăși confesiunile autonome, mai atrăgând în parte și calificarea profesorilor: în contra acesteia biserica greco-orientală română e silită în interesul autonomiei sale asecurate prin lege, a și ridica vocea sus și tare, cu atâta mai vârtos: căci când această biserică dorește a și regulă liber toate afacerile învățământului în sfera autonomiei sale, ea nu vrea să se ascundă nici dinaintea intereselor statului, nici a recerșilor unei adevărate cultivări științifice; din contră, punând ea mare pond pe avantajele unui sistem de învățământ cât se poate uniform, precum și până acum la întocmirea institutelor sale de învățământ a fost cu atenție la interesele statului și la sistemele de învățământ introduse la alte institute de aceeași categorie: așa și în viitoriu având acestea în vedere, voesce a emulă — în ce privește rezultatele instrucțiunii în școlile medii — atât cu institutele medii ale statului, cât și cu cele ale altor confesiuni, dorind totodată a asigura prin această institutele sale și dreptul de publicitate.

Abea poate fi îndoială, că decă în afacerile școlilor medii ale confesiunilor s'ar da regimului de stat acel drept de ingerință imediată și de dispunere aproape nemărginită, pe care proiectul de lege intenționează a l' esține și statorni până la cele mai neînsemnate minuțiosități, — pe cât timp la noi sustă nefericita discordia națională, a cărei existență nu se poate negă, și carea foarte viu se manifestează în asuprirea celor mai slabi, — urmările triste ale amintitului drept de ingerință și de dispunere vor lovi mai cu sémă bisericile de naționalitate nemagiară, urmări, pe cari afară de vechiașunile și de alte neplăceri ce pot întrevini, ni le pregătesce însuși proiectul de lege ca o sabia a lui Damocle, când pune în vedere lipsirea școlilor medii confesionale de dreptul de publicitate, eventual închiderea acestora și — așa dicend — confiscarea averilor lor; spre ce se pot cualifica de motive suficiente nu numai unele defecte neînsemnate în arangiament, ci la urmă chiar și zelul confesiunilor pentru propria lor conservare.

Proiectul de lege, în urma motivării ministeriale, presupune despre institutele confesionale de învățământ, că acestea pot deschide teren la rele morali și direcțiuni contrarii statului, cari în cele din urmă numai prin închiderea provisorie sau definitivă a institutelor s'ar pute vindecă radical. Ce privește biserica greco-orientală română și institutele ei, provocându-mă la credința acestei biserici documentată în toți timpii cătră tron și stat, și la loialitatea, ce n'a părăsit-o nici odată, trebuie să protestez în contra presupunerii de mai sus cu acea observare: că decă în adevăr ar obveni la institutele vre-unei biserici astfel de rele morali sau nisuițe contrarie statului, în contra cărora ar trebui să se aplice remediile și represaliile prevădute în proiectul de lege: atunci nu numai ar trebui închise definitiv cu putere guvernială astfel de institute, ci ar trebui totodată delaturate și respectivele autorități bisericesti superioare, cari nu pot sau nu vreau a vindecă astfel de rele; dar fiindcă așa ceva nu se poate presupune despre nici o confesiune din patriă, această dispozițiune rigorosă a proiectului, transpusă în lege, ar prezentă referințele noastre interne într'o colóre, carea nici decăt nu corespunde adevărului.

Pe terenul legislațiunii mai nouă este o aparițiune caracteristică acea dispozițiune a proiectului de lege, după care gimnaziile și școlile reale confesionale, și preste tot confesiunile și

bisericile nu pot nici cere nici primi ajutoare și sprigin material dela statele din afară, și dela domnitorii său regimele acestora. Precum această dispozițiune, după cum e știut, s'a dezvoltat ca material la un proiect de lege, dintr'un cas obvenit la un gimnaziu greco-oriental român: așa e afară de îndoială, că ascuțitul ei este îndreptat cu deosebire contra învățământului bisericii greco-orientale române; pentru că pot fi casuri singuratic, și se pot desvolta din când în când astfel de relațiuni, cari din punct de vedere al intereselor mai înalte de stat îndreptătesc pre regim la astfel de măsuri: dar a le transpune acelea din cadrele dreptului internațional într'o lege de instrucțiune publică, și tot atunci a face excepțiune în favorul ordurilor monachali ale unei religii, carea de secolii s'a împărțit în abundență de toate favorurile: această este signalul acelei intențiuni: ca bisericii greco-orientale române, carea de secolii a fost espusă la lipsa de primătoare, să se ia toată posibilitatea, de a pute ține concurență în treaba înființării și instruirii institutelor de învățământ cu celelalte confesiuni, cari parte încă dela opera cea mare a întemeerii patriei se bucură de abundențele donațiuni ale statului, parte mai târziu, însă totuși în secolii trecuți și au eluptat o astfel de pozițiune în stat, carea le a făcut posibilă dezvoltarea și starea favorabilă materială, în carea se află; pe când biserica greco-orientală română, carea mult mai târziu s'a eliberat, și carea din cause colegate cu tristul ei trecut a ramas și materialmente îndărăt, ce privește îngrijirea institutelor sale de învățământ, fiind lipsită de ori ce ajutoriu din partea statului, e avisată exclusiv la dinarii sei proprii.

Biserica greco-orientală română, credincioasă și devotată statului, totdeauna a respectat legile și conform acestora limbile oficiale ale statului, și în special pune mare pond pe acea, ca tinerimea, ce se pregătesce pentru științele mai înalte, se învețe cu temeiul limbii magiare, nu numai pentru că această în timpul mai nou a devenit limbă oficială de stat, ci și pentru că între impregiurările noastre limba magiară este un factor însemnat pentru cultivarea științifică; însă acele dispozițiuni ale proiectului de lege: ca testimoniile de maturitate în institutele confesionale cu limba de propunere nemagiară, să nu se estradée în limba de propunere a institutului, ci în cea magiară (§§. 38. 89), apoi ca rigorosele candidaților la profesură să se facă asemenea în limba magiară (§§. 69. 71), și ca preste tot să se pretindă dela fie-care profesor confesional, fără privire la specialitatea lui, ca să cunoască limba și literatura magiară, cursul dezvoltării acesteia și opurile scriitorilor mai însemnați magiari (§§. 60. 62. și 69): toate acestea sunt pretențiuni trecute preste scopul propriu al instrucțiunii publice, cari nu numai taie în drepturile de autonomie ale bisericii, ci încă și îngreuiază foarte mult cualificarea profesorilor confesionali, și dovedesc, că la studierea dispozițiilor luate în proiectul de lege în favorul limbii magiare, s'a perdut din vedere aceea: că și în cauză de limbă ori ce pretensiune esagerată poate produce resens și poate zădărnici și cea mai bună intențiune, că dară prin aplicarea unei astfel de sile limbii magiare poate numai să perdă din puterea sa atractivă, în loc ca să se facă plăcută în cercuri cât mai estinse și astfel să și asigure generalizarea ce se poate ajunge treptat, precum această între alte impregiurări mai că i succese limbii germane, carea e mai depărtată de noi.

Pe când de o parte proiectul de lege de sub întrebare îmbrățișeze limba

maghiară cu cea mai călduroasă îngrijire și îi dă avantaje ce trec preste îndreptățire: pe atunci de altă parte el deschide mai de tot posibilitatea, ca în rëndul tinerimei bisericilor de naționalitate nemagiară școlarii greco-orientali români, și cu deosebire aceia, cari se pregătesc pentru cariera preoțescă sau învățătorescă, să poată învăța din temeiul propria lor limbă maternă, carea conform legilor din vigore și după prescripțiile statutului organic al bisericii greco-orientale române provădut cu preainaltă sancționare, în administrarea internă și mare parte și în corespondențe cu autoritățile, e singura limbă oficială a bisericii; apoi preste toate acestea școlile medii de naționalitatea română se aduc prin proiectul de lege în acel contrast: că limba lor de propunere poate fi cea română (§. 79.), dar și în acest cas însași limba română se poate învăța numai ca studiu extraordinariu, în ore extraordinare (§§. 4. 5. 6. 7. 9. 77. 78.)

Față cu un proiect de lege, care — după cum e și cel de sub întrebare — periclitază caracterul național al bisericilor de limbă nemagiară, trebuie să se ia cu deosebire în băgare de sémă o impregiurare faptică, cu carea cercurile agitătoare și celea decizătoare — așa se vede — nu sânt aplecate a și trage sémă, și această impregiurare este: că în toate clasele naționalităților compacte nemagiare din patriă în așa grad este dezvoltată consciința naționalității sale proprii, încăt această nu se mai poate sugruma, aplicese în contră-i ori ce sistem sau ori ce măsuri. O consciință este această, carea — ca bună oră și la naționalitatea magiară — fiind nutrită prin stima de sine, se rașimă pe base morali, și din aceste base și ia putere și pentru apărarea sa. — Ori ce încercare așa dară, carea tinde la suprimarea consciinței de naționalitate, prelângă acea, că vatămă interesele bisericilor naționali, poate totdeodată cresce până la o greșelă politică, carea pentru liniscea internă a cetățenilor și deopotrivă pentru interesele mai înalte ale statului poate să nască urmări dăunose, ale cărora delaturare posibilă este o detoriă de consciință pentru fie-care patriot.

Și togma pentru că așa este, și pentru că biserica greco-orientală română în credința și alipirea sa, care nime nu i-o poate trage la îndoială, voiesce să fie totdeuna statului spre servire și se adoperă a promovă din toate puterile interesele statului aduse în consonanță cu ale sale proprii, — și ia voiă, pentru apărarea intereselor sale vitali, a înfățișă în cele de mai sus întemeiatele sale îngrijiri cu privire la proiectul de lege pentru instrucțiunea în gimnaziile și școlile reali, și prin umilita mea representațiune presentă a se apropiă de preonorabila casă reprezentativă cu acea rugare: ca luând de basă principiile cardinali, cari singure pot asecură țaria, puterea și prosperarea statului, adevăratele principii de libertate, egalitate și frățietate, cari eschid ori-ce supremația fie religioasă fie națională, — să binevoescă înainte de a pertractă în special amintitul proiect de lege pentru gimnaziile și școlile reali, a l' înapoiă domnului ministru de culte și instrucțiune publică cu acea îndrumare: ca să-l aducă în consonanță cu legile cardinali ale patriei cari asigură autonomia confesiunilor și drepturile naționalităților, și astfel preluat cu ascultarea confesiunilor și între acelea și cu a bisericii greco-orientale române, să l' așternă într'o redactare nouă.

Cuvintele mele de încheere le cuprind în acea ferbinte rugățiune: ca atotputernicul îngrijitoriu al singuraticilor și al popórelor, spiritul păcii și al dreptății, să se pogoră preste

bărbații, cari conduc destinele națiunii, să-i lumineze, și să ia în scutul seu scumpa noastră patriă, Ungaria!

Sibiu, 8/20 Februarie, 1882.

În numele bisericii greco-orientale române din Ungaria și Transilvania:

Miron Romanul m. p.
arhiepiscop și metropolit.

Revista politică.

Sibiu, în 24 Februarie.

Desbaterea bugetului Ungariei s'a sfârșit cu a 46 ședință în casa deputaților. Șfârșitul l'a făcut bugetul ministeriului de honveđi, cu puțină și scurtă desbatere. În desbaterea aceasta scurtă deputatul Lits din stânga estremă a trebuit totuși să se especitoreze în vre-o câți-va termini drastici. El s'a plâns asupra pozițiunii armatei honveđilor, care după densusul nu e alt ceva decăt o parte întregitoare a armatei comune: honveđimea este încredințată bărbaților în a căror suflet constituțiunea ungurească nu poate prinde rădăcini nici odată. Honveđii cei vechi denumiți oficiali au fost delaturăți și înlocuiți cu oficiali din armata comună, cari nu știu limba maghiară și nu sânt cetățeni unguri. În mâinile acestora honveđii nu mai sânt o garanție a constituțiunii, pentru că ei nu sânt honveđi ci mercenari (simbășii) cari nu servesc patriei, ci acestora, cari îi plătesc mai bine. Tot după Lits honveđii nu sânt altă decăt o trupă de guerilă, căci le lipsesc oficialii. După ce Lits recomandă crearea unei artilerii, crearea de trupe tehnice anumit pentru honveđime, ca Ungaria se poată ave o adevărată falangă de o 1/2 milion de combatanți etc, casa trece la ordinea zilei și votează bugetul propus de guvern.

Aceasta e pe scurt istoria acestui buget din casa deputaților Ungariei. În presa opozițională înse au avut afacerea aceasta un resunet mai lung. Unele foi opoziționale cer armată maghiară, cu alte cuvinte, maghiarisarea armatei, încăt aceasta se recrutează din Ungaria. Dar nici că se poate altmintrea de oarece între 13 milioane locuitori ai Ungariei sânt și 4—5 milioane de Maghiari!

Foi cehice se folosesc de ocașune și discutend proclamarea regatului Serbiei dic, că proclamarea aceasta n'au Serbi de a o mulțami „Nemților“ ci Rușilor.

Îndrăzneala aceasta a foilor cari representă majoritatea senatului imperial din Viena, indignează pa Nemții austriaci și, la rëndul lor, nu înceată acestia de a proroci Austriei că în momentul decizătoriu între Rusia și Austria aceasta din urmă va rămâne izolată.

După o depeșă trimisă dela Viena la „Kölnische Ztg.“, cercurile normative din Viena nu sânt de loc neliniscite de sgomotele câte se fac despre un resboiu apropiat. Germania, Austria, Italia și Turcia nu voiesc resboiul și în contra puterii într'unite a acestora Panslavistii nu sânt în stare a face nimica. Germania — a și un bărbat de stat din Viena — a împedecat în deceniul acesta de doueri resboiul. Și de astădată îl va împedeca și încă cu putere și siguranță și mai mare. I s'ar atribui lui Scobelev și soților lui o influență prea mare dacă ar presupune cineva că ei vor fi în stare a îndupleca pe țarul sau pe Rusia a se arunca în aventuri resboinice contra Germaniei, sau contra aliaților sau amicilor ei. Înălăturarea crizei care au mai amenințat odată în Serbia este identică cu înălăturarea celei din urmă temeri de o încurcătură mai mare. Aceasta cu atât mai mult, cu cât rescoala din Erțegovina a început a apune și preste puțin va fi suprimată cu totul. —

Bine ar fi când faptele ar san ționa vederile acestea optimistice a le bărbaților de stat din Viena.

În timpul mai nou se vorbește earăși de cestiunea dunăreană. După o telegramă dela București din 9 Martie n. „Românul“ se exprimă contra unei politice separatistice în cestiunea aceasta; declarând că deslegarea se poate numai prin o înțelegere a puterilor cari au subscris tratatul de Berlin.

Regatul Serbiei e recunoscut de toate puterile.

Rescoala.

Dela Risano s'a telegrafat în 9 Martie n. lui „P. Ll.“ următoarele:

De alaltă eri șapte coloane din divisiunile Winterhalder și Kober au început marșurile de avans în interiorul Crivosciei. Coloanele au avut numai încăierături mici cu avangardele contrare, care au și fost respinse pe toate punctele. Eri au ajuns coloanele la locurile de tabără, conform dispozițiilor ce aveau. Ați dimineată baronul Iovanovici, care se afla până acum cu statul său major în (vaporul) „Andreas Hofer“, în sinul dela Risano, s'a suit în persoană pe înălțimile dela Ledenițe Alaltăeri noapte și în parte și eri trupele au suferit în tabără de torenți de ploaie și de borre viforoase. Ați e soare și timp liniscit. Tocmai acum la 8 oare dimineța, pe când arunc șirurile aceste pe hârtie, se începe lupta. Bubuitul tunurilor resună de pe înălțimile dela Grebeni.

Dela Cattaro se telegrafează la „Egyetértés“ în 10 Martie n. că trupele noastre ocupând Polițe și Morinie au fost atacate pe platurile dela Ubli. Năile marinei de reboiu au spriginit cu tunurile lor trupele care se urcau pe înălțimi. Placoul, Ubli și satele din vecicinătate sunt în mâinile trupelor.

Din telegramele acestea se vede că se adevărește scirea ce am împărțit mai nainte, că bar. Iovanovici are ordin a supriza rescoala cât mai în grabă.

Din dieta Ungariei.

(Încehere)

Georg Széll cere printr'un proiect de rezoluțiune esmiterea unei comisiuni, care să cerceteze erorile comise la regularea Tisei.

Em. Szalay constată că invinuirile de corupțiune contra ministeriului de comicațiune circulează de multă vreme; ministrul president ar trebni se fie surd și orb, dacă nu vede și nu aude, cum s'au răspândit aceste faime în opiniunea publică. Nu este chiemarea unui deputat a păși cu plânsori și date concrete. Aceasta e treaba judecătorilor. Spriginesce propunerea lui Rohonczy.

G. Baross respinge invinuirea, că partida guvernamentală ar fi hotărât ca secretariul de stat Hieronymi să ceară esmiterea unei comisiuni judiciare parlamentare, ear partida să respingă aceasta cerere. Oratorul constată, că țeara întreagă a votat cu oare care însuflețire spelele pentru regularea Tisei. Încât pentru propunerea lui Rohonczy, nu o poate primi din motive meritorice și formale; pentru că deoparte descoperirile propunetoriului nu pot fi substrat pentru o cercetare parlamentară, de altă parte însă propunerea în pracsă e neesecutabilă. Corpul leguitor nu poate sancționa o scutire de pedeapsă pentru cei vinovați.

În urmă cratorul substerne un proiect de rezoluțiune motivat și subscris de 54 deputați, prin care cere trecerea la ordinea ăilei preste propunerea lui Rohonczy.

Pázmandy vrea să dovedească că anchetele parlamentare de obicei

se esmit nu pe basa probelor, ci pe temeiul momentelor de suspecțiune. Un asemenea cas ne presentă afacerea lui Cissey din Paris. Ancheta parlamentară n'are să fie tribunal, ci trebuie să eruceze numai pe vinovați și apoi să-i predea judecătoriei. Oratorul voină a fi lămuț pe deplin propune esmiterea unei comisiuni miste de 15 membri, care să asculte pe acusatori să ceară actele și să-și dea opiniunea, dacă e motiv pentru emiterea unei comisiuni parlamentare sau ba.

Ministrul de comicațiune P. Ordody: Descoperirile lui Rohonczy m'au atins într'un mod penibil, nu pentru că acele ar fi îndreptate contra mea, ci pentru că Rohonczy a pășit cu nesce acusări ce nu voesc s'au nu poate ale dovedi. El lovesce unele persoane, cari nu se pot apăra.

Dacă dînsul n'are încredere în guvern și nu voesc nici procedura judecătorească din motivul că probele sale sunt nesuficiente, atunci a greșit pășind cu asemenea acusări. Cum va despăgubi dînsul persoanele învinovățite pentru vătămarea ce le o face, dacă la urma urmelor se va constata că sunt nevinovate?

Încât pentru funcționarul de stat, despre care dl Rohonczy dice că a primit 200 de galbini pentru că a oprit străpungerea unei stavile, care putea să scape un ținut întreg de inundare, întreb: cine a fost acel funcționar de stat și cine l'a mituit? Pentru ce nu-l numesc dl Rohonczy?

Cine este celalalt funcționar, care a primit cele 2000 fi? (Strigări în stânga extremă: Vă va pune dl Rohonczy!) Numească-i și vă asigur că se va face tot ce cere legea și dreptatea.

Cine este în fine acel inginer onest, despre care dl Rohonczy dice că nu a voit să facă a suprarevisiune cu care fusese încredințat pentru cuvântul că nu aflase aceasta o fi com patibil cu consciința sa?

Eu cer date concrete și dându-mi-se imi voui ținé de strictă datorință a ordina cercetarea și a procede cu toată asprimea.

Încât pentru regularea Tisei, dl Rohonczy se pare că vrea să atribuie toată vina numai ministeriului unguresc. Se scie însă că regularea s'a început înainte de anul 1867, se scie mai departe cum, a lucrat guvernul absolutistic, deci pentru lucruri petrecute înainte de a veni noi la cărmă nu poate fi acusat ministeriul de comicațiune unguresc. Prelungă aceasta la regularea Tisei a funcționat și comisariatul regesc, care a condus afacerea întreagă și care ar trebui tras la răspundere în prima linie pentru erorile comise.

Nu pot comsimți cu proiectul de rezoluțiune presentat de dl Rohonczy pentru că acela restoarnă ori ce principiu constituțional. Afacerea e de natură curat judecătorească și este un principiu în ori ce stat de drept, prin urmare și în Ungaria, că nimenea nu poate fi judecat decât de judele său ordinar și după prescripțiile legii. Proiectul atins contestează acest drept, de aceea uu-l pot primi.

Nu pot adopta nici moțiunea dlui Pazmandy, pentru că nu corespunde nici parlamentarismului nici esigențelor administrațiunei. Din aceste motive ve recomand propunerea lui Baross, pe care o primesc.

În cursul desbaterei au mai luat și alți oratori cuvântul, însă fără de a mai desvolta momente noue. Deci vom termina observând, că proiectul lui Rohonczy s'a respins și s'a primit trecerea la ordinea ăilei peeste interesantul cas, care a făcut o impresiune penibilă nu numai în corpul legislator, ci și în opiniunea publică.

Corespondențe particulare

ale „Telegrafului Român“.

„Nimenea nu poate fi spre mai mare folos al patriei, ca și cei ce instruează tinerimea.“

Lissa, 23 Februarie 1882. În 5 Februarie a. c. st. v. am fost într'unii în adunarea generală învățătorii români gr. or. din „Țara Oltului“ — în Făgăraș. Ședințele s'au ținut în scoala rom. gr. or., adunarea a fost bine cercetată, mulți au participat și din învățătorii dela scoalele grănițeresci din giur, ba și preoți, între cari bucurie mare ne-au făcut prezența veteranul și Reverendis. domn Petru Popescu protopresb. Făgărașului, despre a cărui zel nimenea nu se mai îndoesce, cât de mult a stărut la conchemarea acestei adunări.

S'au ținut 2 ședințe sub presiul dlui V. Grama paroch, — în care s'a desbătut și votat statutele Reuniunii — și fiind tare scurt în aceste șire — amintesc numai aceea, că înainte cu 15 ani a mai existat o atare reuniune a învățătorilor care a apus în curând, — prin 1869 s'a format de nou sub numele „George Lazar“ dar de atunci nici un semn de viață, — acum însă pentru a 3 oară apare sub numele de „Reuniunea învățătorilor români gr. or. din Țara Oltului.“ ti urez însă mulți ani fericiți spre binele și promovarea intereselor scolastice. O dorință ferbinte mă nutrește, că statutele ce cred a fi deja asternute Preaverabilului Consistoriu arhidieceșan în Sibiu, vor fi proveđute, cât mai curând cu clausula de întărire, ca astfel până încă nu se finescce anul scolaric curent, se ne putem vedea întruniți de nou în o adunare generală și constituți definitiv pe baza statutelor, căci multe sunt de lucru și lăsate toate, până la întărirea lor.

E timpul, ca toți se lucrăm, și atât mai mult, cei ce sunt chemați anume pentru înaintarea culturii și învățământului poporal. E timpul ca întrunirile învățătorilor în Reuniuni se fie cât mai dese pentru a ne putea comunica ideile unul altuia, și în modul acesta mai ușor vom pute delătura rēul pe de acest teren — avēnd în tot deauna în vedere folosul cel putem presta patriei ai cărei fi suntem.

Satul Nou din Banat 23 Februarie. Reprezentanța comunală de aici Români și Sērbi), la propunerea celor de sus, a primit în una din ăilele aceste cu „unanimitat“ proiectul pentru înființarea unei scoale de stat nemțască — ungurească, în care vor avea să învețe copiii clasele superioare a le scoalei poporale. Aceasta scoală de o nouă invențiune e privită ca un *deus ex machina* de Sătenii-Noi față cu scoala comunală (din fosta graniță românească sērbească cu 5 învățători români și 1 sērbesc.)

Curiositatea noastră e cu atât mai mare, cu cât vedem că Românii și Sērbi de aici au mare dorință de o scoală, în care copii să nu poată învăța limba mamei. Guvernul ar face mai bine când ar înființa scoale în cele 300 comune din țară, cari cunosc scoala numai din poveste; — firesce că cu învățători de naționalitate învățătorilor, cari pe lângă propoveduirea limbei unguresci se cultiveze limba națională a locuitorilor în respectivi. Scoală nemțască-ungurească de stat într-o comună unde nu sunt Nemți și Unguri, nusciue înseamnă are.

Oare de ce nu poate avē loc o scoală cu limba română în locul celei nemțesci. Învățătorul de stat care va va veni aici, dacă nu va cunoaște limba maternă a copiilor, în loc de a

pute învăța pe copii limba ungurească și nemțască, de sigur va învăța el românește dela copii.

Până unde vor mai ajunge speculațiunile?!

Mai nou.

Dela Budapesta se telegrafează:

Ministrul de justiție a declarat eri în casa deputaților, că proiectul de lege privitoriu la „Săcele“ se va modifica corespunzător raporturilor schimbate Ministrul president Tisza a declarat că deocamdată este cu neputință scoaterea acestor comune (a Săcelilor) din comitatul Brașovului. Afacerea însă merită a fi considerată, și la noaua arondare a comitatelor va fi luată în băgare de seamă.

Varietăți.

* (Esamene de cualificațiune). Eri și alaltăeri s'au ținut esamenele de cualificațiune, prevēdute în regulament, cu candidații de preoție și de învățători. Candidați de preoție au fost 13 și de învățători 24. Aflăm cu plăcere că din respunsurile candidaților preste tot se vede un progres îmbucurătoriu; în special aflăm că candidații de învățători au dovedit prin respunsurile lor că se îndeletnicesc în lectura de scrieri pedagogice.

* (Adunarea extraordinară a comitatului Sibiiului*) de Marți a rezolvat toate obiectele puse la ordinea ăilei fără multă desbatere. Între aceste avem de însemnat aprobarea bugetelor comunelor Sibiiului, Sas Sebeșului, Sebeșului, Tiliscei etc; a regulării arhivului Scaunului Mercurei de odinioară; înființarea unei apotece în Avrig. — Puțină desbatere a fost când veni la rēnd propunerea vice comitelui, prin care se cere statorirea duor posturi de diurnisti lângă sedria orfanală, care propunere însă s'a relegat la adunarea ordinară. Cu ocaziunea „desbaterei“ acestui punct, adunarea și auditoriul a aflat din propunerea dlui comite suprem că între acesta și vice comitele există diferențe, asupra căror va decide ministeriul.

Se vorbește că nu va trece mult și că reprezentanța comitatului Sibiiului se va întruni în altă ședință estra ordinară.

* (A ars) eri după ameași pe la 3¹/₂ oare șura lui Ioan Imberuș din țergul de vite de aici. Fiind și vēnt, flăcările au cuprins în grabă mulțimea de fēn și paie din șură. Grabnica și îndemăntic întervenire a pompeierilor au țermurit focul încât nici locuința din apropiere n'a suferit nimic. Șura a fost asigurată.

* (Rēsboai de țesut pândă) „În baracele ridicate la Cotroceni, în timpul campaniei din urmă pentru îngrigirea rāniților, sau instalat 14 rēsboai perfecționate pentru țesutul pānzei. Fetele de la asil sub conducerea a bune măiestre aduse din Transilvania, desvoaltă o activitate neobosită și pricepută, dice „Bin. Publ.“ Femeile de prin pregiur aleargă cu mulțimea se vađă lucrând acestea rēsboai ce nu distrug, ci crează. Mini-

*) Remasă din nrul trecut și primită pentru unele amenuate cari au lipsit din raportul publicat.

Red.

nistrul de război a comandat face-rea a 1,500 metri de pânză. De sigur că și celelalte administrațiuni și stabilimente publice, cum și particularii se vor grăbi să facă comanda de atelierul și școala de țesut, înființate la Cotroceni spre a se realiza minunata idee a M. S. Reginei ca pânza necesară să se facă în țară și de cătră mânele femeilor române mestere încă în aceasta artă"

* (Legarea Românei cu Dobrogea printr-o cale ferată.) Dobrogea printr-o cale ferată cu Dobrogea printr-o cale ferată se rededeptat în fine și în sinul Parlamentului, român și astăzi formează orginea țării. În sesiunea ordinară din anul expirat, guvernul român depuse un proiect de lege pentru construcțiunea liniei București-Cernavodă și Buzeu-Cernavodă. Ceea dintâia având de scop de a prelunge linia Verciorova-București până la Marea Neagră linia de nord: Ițcani-Roman-Buzeu prin Slobozia la portul Constanța. Desbaterile generale asupra acestui proiect sau întrerupt și au stat în suspensiune până la 17 Iunie 1881, când punându-se din nou în desbaterea Camerei, s'a făcut o propunere în formă de amendament. Acea propunere cerea: 1. Să se autorizeze, guvernul a începe când va crede oportun lucrările călei ferate București-Cernavodă prin două secțiuni, una dela Bucovina-Oboru la Călărași. 2. Să se facă studii asupra liniilor Faurei-Slobozia și Mizil-Urzi-ceni-Slobozia. 3. Să se autorizeze guvernul aluă cu împrumutarea dela casa de depuneri sumele necesare pentru aceste lucrări cu 5 procente. În cursul discuțiunii, d. Vușinescu cerând suspendarea discuțiunii părăsi la terminarea studiilor și puindu-se la vot, s'a admis. În primele zile ale lui Ianuarie expirat, d-nii deputați Michail Cogălniceanu și Basile Maniu, cerând dela guvern, ca se hotărască o țară pentru punerea în desbatere a proiectului de lege ce ne preocupă aci, și acest' a răspundând că el este deja la ordinea zilei. Comitetul delegaților s'a întrunit imediat și discutând din nou oare care puncte, a aprobat proiectul și a numit pe d. Basile Maniu raportor. Desbaterea generală este la ordinea zilei în Camera. Nu trebuie să se uite — țice "Curierul Financiar" — că, prin construirea acestor două ramure de căi ferate se va asigura un trafic bogat liniilor noastre, legând țara cu un port la Marea Neagră ce se numește Constanța și care ar' garanta nu numai estanța sa nouă dar și transitul pe căile noastre ferate, avantaje considerabile și positive cari pot înfrunta pe succes orice concurențe și atrage pe la noi comerțul internațional.

(Meteorologic) Dela Budapesta se telegrafează Temperatura devine din țară mai caldă. Timpul cu soare se schimbă cu timp noros și în unele părți cu câte o ploaie.

Colectă.

D-nele Zimca Pandrea și Sora Turcu au colectat în favoarea Reunirii fem. rom. gr. or: din Făgăraș și giur dela:

Dna Maria Raț din Btan 2 fl. Susana Turcea 2 fl. Emlia Chiornița din Cuciulata 2 fl. Elisabeta Veneția inf. 2 fl. Kelemen Agnes, Veneția inf. 1 fl. Maria Modorcea, Veneția inf. 1 fl. Elena Vășile Pop, Veneția inf. 1 fl. Rachira N. Boer Veneția inf. 1 fl. Maria N. Popa Veneția inf. 1 fl. Sidorina Ansibel, Veneția inf. 1 fl. Moritz Apfelbaum, Veneția inf. 1. George Stoica Veneția inf. 50 cr. Samuilă Popenciu Veneția inf. 20 cr. Părintele George Bucurescu Ven. inf. 5 fl. Dl Ilie Bozian, din Bucurescu dela dna Vișia Ilie Bozian 6 fl. dna Ana M. Vulcanescu. Buc. 3 fl. dna Elena P. Boer, 3 fl. Zoea G. Pop. Buc. 3 fl. Profira G.

Teodor tot din Buc. 5 fl. Dra Silvia Cip, din Făgăraș a colectat din comuna Voila 3 fl. 90 cr. 12 coți pânză 5 ferdele de bucate.

Atanasie Popescu
președinte

Bursa de Viena și Pesta Din 9 Martie 1882.

	Viena	B-pesta
Renta de aur	118.50	118.50
I emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	89.20	89.25
II emisiune de oblig. de stat dela drumul de fer orient ung.	108.50	108.—
Oblig. de stat dela 1876	94.—	—
Împrumutul drumurilor de fer ung.	131.50	131.75
Obligațiuni ung. de rescumpărarea pământului	98.25	98.50
Obligațiuni ung. cu clausulă de sortire	96.25	96.—
Obligațiuni urbariale temeșane	96.50	96.—
Obligațiuni urb. temeș. cu clausulă de sortire	95.25	95.—
Obligațiuni urbariale transilvane	96.—	96.—
Obligațiuni urbariale croato-slavo-vice	97.—	—
Obligațiuni ung. de rescumpărarea decimele de vin	96.50	97.—
Datorie de stat austriacă în hârtie	74.95	75.—
Datorie de stat în argint	75.85	76.—
Renta de aur austriacă	93.70	93.75
Sorți de stat dela 1860	128.25	128.50
Acțiuni de bancă austro-ung.	820.—	825.—
Acțiuni de credit austr.	314.—	314.—
Acțiuni de bancă de credit ung.	311.50	312.—
Sorți unguresci cu premii	116.50	117.—
Sorți de regularea Tisei	109.50	109.—
Serisuri fonciari ale institutului „Albina”	—	—
Argint	—	—
Galbin	5.63	5.60
Na'oleon	95.25/10	95.00
100 marce nemțesci	58.75	58.50
London (pe polița de trei luni)	120.50	120.65

Nr. 85. [31] 1—3

CONCURS.

Pentru ocuparea vacantei parohiei de clasa III, Hădăreș, protopresbiteratul Lupșei, se scrie în treilea concurs cu terminul până în 27 Martie a. c. v.

Emolumentele sânt:

1. Porțiunea canonică de 4 jug. 300⁰ arători și fânaț;
2. O grădină de cucuruz;
3. Folosirea cimiterului;
4. Dela fie care casă câte 10 lire de bucate;
5. Ca relut de cartir 32 fl. v. a. până se vor găta casele parohiale, și
6. Venitele stolari regulate prin sinodul parohial din 1880 dela 140 case. —

Doritorii de a ocupa această parohie au de ași subterne petițiunile lor instruite în sensul „Statutului organic” și al „Regulamentului” pentru parohii la acest oficiu.

Offenbaia în 20 Faur 1882 v.

Pentru comitetul parohial.

Ioan Danciu m. p.,
adm. protpresb.

CONCURS. [29] 3—3

Comitetul Asociațiunii pentru spriginirea învățăcelilor și sodalilor români meseriași din Brașov publică următorul concurs: Devenind vacante două ajutoare de câte 50 fl. v. a. pe an, din cele destinate pentru învățarea, în mână, cari se vor pleca la una din meseriile: de postovar, mașinist, argășitor, pălărier, cordoner, clopotar, compactor, croitor, și brutar, se publică concurs.

Suplicile pentru aceste ajutoare sânt a se adresa la subscrisul comitet până la 30 Martie 1882 prevedute:

1. Cu estras de botez din care să se vadă că este român și că posedă etatea de 14 ani;
2. Atestat de școală din care să se vadă că a parcurs 4 clase normale și pricepe încâtva limba maghiară sau cea germană.
3. Revers dela părinți sau dela Tutorii copilului, că vor a lăsa copilul să învețe meseria pentru care a concurs.
4. Un exemplar din contractul încheiat cu vre un Măestru din Brașov pentru vre una din meseriile de mai sus din care să se vadă, că copilul se află la meserie de cel puțin o lună de zile.

Comitetul Asociațiunii pentru spriginirea învățăcelilor și Sodalilor români meseriași.

Brașov 15/27 Ian. 1882.

B. Baiulescu. m. p., I. Bozocean m. p.,
pres. not.

Nr. 111. [30] 1—3

EDICT.

Eugeniu Temistocle născut în Odorheiu, fost locuitoriu în Brașov, a părăsit cu necredință mai de șese ani de zile pe legiuita sa soție Maria născută fugariu pentru defraudări, fără de a se ști locul unde se află și de mai trăește, — este prin aceasta cu scirea și încuviințarea Măritului Consistoriu archidieceșan dto 15 Ianuarie a. c. Nr. 3069, 1881 citat, ca în termen de șese luni dela prima publicare a acestui edict, să se prezenteze înaintea subsemnatului for matrimonial, căci la din contră și în absența lui se va pertracta și decide procesul divorțial intentat asupra-i de soția lui. Brașov, 20 Februarie 1882.

Forul matrimonial gr. or. al tractului protopresbiteral I. al Brașovului.

Nr. 246. [27] 3—3

EDICT.

Ana Thomi din Herman, în protopresbiteratul al II-a al Brașovului, carele înainte cu doi ani părăsi cu necredință pre legiuitul ei bărbat Nicolau Pintoc tot de acolo, fără a se ști ubicațiunea ei, secitează prin aceasta, că în termen de un an, dela prima publicare în „Telegraful Român” să se prezenteze la subscrisul for matrimonial de prima instanță, căci la din contră se va decide cauza și în absența ei.

Brașov în 15 Ianuarie, 1882

Scaunul protopresbiteral gr. or. al II. al Brașovului.

Ioan Petric m. p.,
protopresbiter.

25 număr. 1882 [32] 1—3

Arverési hirdetmény.

Alulirt kiküldött végrehajtó az 1881 évi LX. t. cz. 102 §-a értelmében ezennel közhírré teszi, hogy a Hosszuaszió kir. járásbíróság 183 számú végzése által N.-Szebeni „Albina” takarékszövetés hitél intézet végrehajtót javára Szépmézei Páhl Mátyás és társa ellen 200 frt. tőke, ennek 1878 évi October hó 13 napjától számítandó 6% kamata és eddig összesen 49 frt. 15²/₃ kr. perköltség követelés erejéig elrendelt kielégítési végrehajtás alkalmával bíróság le foglalt és 518 frt. 10 kr. becsült és pediglen Röckerth Jánosnak: 4 juh, 2 lószékér. 1 ökörszekér, 8 szekér széna, többféle házbutor, 1 pár lóhám, 2 cézetes cerefokád, 1 palinkafőzőüst, 2 nagy cserefakád, Klóp Mátyásnak: 1 pár ökörtinó áros, Páhl Mátyásnak: 1 pár tükérből álló ingóságok nyilvános árverés útján eladotnak.

Mely árverésnek a 25 1882 sz. kiküldést rendelő végzés folytán a hely szinén,

vagyis alperesek lakásában leendő eszközésére 1883 -i év Marcius hó 17 -ik napjának dél előtt 10 órája határozódul kintzetik és ahhoz a venni szándékozók ezzel oly megjegyzéssel hivatnak meg: hogy az érintett ingóságok ezen árverésen, az 1881 évi LX. t. cz. 107 § a értelmében a legtöbbet ígérőnek becsáron árul is eladati fogttak.

Az elárverezendő ingóságok vételára az 1881 évi LX. t. cz. 108 §-ában megállapított feltételek szerint lesz kifizetendő. Kelt Hosszuaszió 1882 -ik évi Marcius hó 5 napján.

Láng Robert, m. p.,
kir. bírósági végrehajtó.

Nr. 928 1882 [33] 1—3

EDICT.

În urma cererii de comassare proprietarului Nag Miklós din Dej se fiescăză țara de pertractare pe 27 Febrarie 1882 la 9 oare ante am la fața locului în orașul Dejului la cauza orașului spre acel scop, ca în sensul art. 36 din instrucțiunea înaltului ministeriu de justiție să se erueze prin ascultarea partidelor, că există condițiunile de ordinarea comassării generale a hotarului?

La această pertractare se citează toate partidele interesate, cari sânt interesate prin titlul de proprietate, a se înfățișa, cu aceea observare, că un exemplar al cererii se poate vedea aici la tribunal până la ziua de pertractare — și că partidele cari nu se vor înfățișa se vor considera ca învoinduse cu comassarea.

Din ședința tribunalului reg. din Dej ținută în 25 Februarie 1882.

Josif Keul m. p. Szoboszlai m. p.
presid. notar

Na. 1064 civ. 1882. [24] 1—3

EDICT.

Prin aceasta aduc la cunoștință că în cauza de comassare generală în comuna Bobohalma termenul începerea lucrărilor pregătitoare și anumit: pentru regularea reprezentanții, alegerea inginerului și pentru pregătirea preliminarului de spese s'a satorit pe 13 Aprilie de 9 oare an. am. la fața locului.

La care sânt citați toți cei interesați cu acea observare, că neînfațșirea lor nu va împiedeca ținerea pertractării.

În numele tribunalului reg. din Elisabetopole în 26 Februarie 1882.

(L. S.)

Nicolau Székely m. p.,
jude pertractătoriu

Nr. 258 1882 [35] 1—3

EDICT.

Subscrisul jude esms de tribunal reg. din Dej aduce la cunoștință că în cauza de comassare hotarului comunei Sân-Jude (Szent-Egyed) termenul pentru începerea lucrărilor pregătitoare și anumit pentru regularea represen tanții, alegerea inginerului, pregătirea preliminarului de spese s'a fiescat pe 3 Iunie 1882 la 10 oare an. am. în com. San-Jude.

Deci provoc pe toți proprietarii funduari a se înfățișa la pertractare cu atât mai sigur cu cât neînfațșirea lor nu va împiedeca cursul pertractării, nici va pute servi de motiv pentru vreun remediu procesual.

Dej 24 Ianuarie 1882.

Ladislau Hosszu m. p.

jude pertractătoriu al tribun. reg.

Zambach și Gavora,

în Budapesta strada Vațului (Vaczi uteza) Nr. 17.

Fabrică de vestminte și recuise bisericesci

de rit catolic și grec.

Felon sau Odejdi,
sacos stihare, dalmatice, baldachine, pra-pori, flamuri, covoare de altare, potire, liti-

ere, cădelnițe, pacifice, candelă, polican-dre, ripide, chivot, Evanghelie, etc.

Steaguri de societăți și pentru manufacturiste.

Comandele se esecutează prompt

Objectele care nu convin se schimbă. [157] 24—30